



**ZALECENIE W SPRAWIE ZWALCZANIA  
DYSKRYMINACJI I MOWY NIENAWIŚCI  
W KAMPANIACH WYBORCZYCH**

# EQUINET – Europejska sieć organów ds. równego traktowania

- **Przypominając**, że równe traktowanie i niedyskryminacja stanowią podstawę powszechnego systemu praw człowieka oraz fundamentalne zasady i wartości Unii Europejskiej;
- **Uznając**, że prawo do równości i wolności od dyskryminacji jest jedynym prawem określonym we wszystkich dziewięciu podstawowych traktatach ONZ dotyczących praw człowieka, a także przedmiotem wiążących przepisów prawa i obszernego orzecznictwa w systemach Rady Europy i Unii Europejskiej;
- **Przypominając**, że organy ds. równości są niezależnymi instytucjami państwowymi, tworzonymi w całej Europie w celu promowania równości oraz przeciwdziałania dyskryminacji, w tym molestowaniu, i są często upoważnione do zajmowania się problemem mowy nienawiści;
- **Podkreślając ponownie**, że organy ds. równości mają za zadanie promowanie równości i niedyskryminacji we wszystkich obszarach życia;
- **Uznając**, że wolność słowa jest jednym z podstawowych praw człowieka i odnosi się nie tylko do „informacji” lub „idei”, które są odbierane pozytywnie, uznawane za nieobraźliwe lub obojętne, ale także do treści, które obrażają, szokują lub niepokoją państwo lub jakąkolwiek część społeczeństwa, ale jednocześnie **przypominając**, że wolność słowa nie obowiązuje bezwzględnie i że konieczne jest zapobieganie mowie nienawiści, rozumianej jako wszelkie formy wypowiedzi, które upowszechniają, propagują lub usprawiedliwiają nienawiść wynikającą z nietolerancji lub też nawołują do niej;
- **Uznając** powiązania między dyskryminacją, w tym molestowaniem, a mową nienawiści;
- **Zauważając** z niepokojem doniesienia o rosnącej w Europie liczbie kampanii wyborczych, których negatywną cechą są oskarżenia, dyskryminujący język lub mowa nienawiści dotyczące pewnych grup społecznych, często uzasadniane jako wyrażające własne opinie, a czasem nawet obawy o prawa człowieka;
- **Uznając**, że dyskryminacja, nękanie, mowa nienawiści, ideologia i sposób przekazu podczas kampanii wyborczych, opartych na idei lub teorii przyrodzonej wyższości jednej grupy osób z powodu ich cech osobistych, są bezpośrednio i bezwzględnie sprzeczne z zasadami demokratycznymi i mogą podważyć podstawowe wartości państw demokratycznych i nasze wspólne tradycje konstytucyjne;

# Equinet przedstawia następujące zalecenia:

## Ogólna zasada równego traktowania

**1.** Niedyskryminacja i dążenie do zasadniczej równości to podwaliny europejskiej demokracji, a kampanie wyborcze to podstawowe obszary, weryfikujące zaangażowanie na ich rzecz.

**2.** Równe traktowanie i niedyskryminacja to minimalne wspólne standardy, które muszą być przestrzegane przez wszystkich, we wszelkich okolicznościach, w tym podczas kampanii wyborczych.

**3.** Partie polityczne i media powinny rozważyć przyjęcie lub wspieranie kodeksów postępowania w kampaniach wyborczych, które będą zawierały politykę przeciwdziałania dyskryminacji, nękanii i mowie nienawiści.

## Zakaz dyskryminacji

**4.** Partie polityczne i kandydaci, a także osoby pracujące na ich rzecz muszą w swoich programach i kampaniach powstrzymać się od stosowania dyskryminującego języka, proponowania dyskryminującej polityki i przepisów prawa, wygłaszania lub popierania idei lub teorii wyższości jednej grupy osób, która jest wynikiem ich rasy, pochodzenia etnicznego, wyznania, płci, wieku, orientacji seksualnej, tożsamości płciowej, niepełnosprawności lub innych chronionych cech osobistych albo ich połączenia.

**5.** W relacjach z kampanii wyborczych media muszą powstrzymać się od używania lub popierania dyskryminującego języka, polityki, idei lub teorii wyższości jednej grupy osób, która jest wynikiem ich rasy, pochodzenia etnicznego, wyznania, płci, wieku, orientacji seksualnej, tożsamości płciowej, niepełnosprawności lub innych chronionych cech osobistych albo ich połączenia. Informowanie o takich przypadkach i stwierdzeniach w kampaniach wyborczych powinno być prowadzone w odpowiedzialny sposób, z odpowiednim wyjaśnieniem kontekstu i krytyczną refleksją na jego temat.

## Mowa nienawiści

**6.** Partie polityczne i kandydaci, a także osoby pracujące na ich rzecz muszą w swoich programach i kampaniach powstrzymać się od stosowania lub popierania języka stanowiącego mowę nienawiści<sup>1</sup>.

**7.** W relacjach z kampanii wyborczych media muszą powstrzymać się od używania lub popierania mowy nienawiści. Informowanie o stanowiącym mowę nienawiści języku kampanii wyborczych powinno być prowadzone w odpowiedzialny sposób, z odpowiednim wyjaśnieniem kontekstu i krytyczną refleksją na jego temat

## Podejście do kwestii wrażliwych<sup>2</sup>

**8.** Partie polityczne i kandydaci, a także osoby pracujące na ich rzecz powinni w sposób odpowiedzialny i uczciwy przedstawiać kwestie wrażliwe dotyczące grup osób mających wspólne chronione cechy osobiste, aby uniknąć ich stygmatyzacji.

**9.** W relacjach z kampanii wyborczych media powinny w odpowiedzialny i uczciwy sposób przedstawiać kwestie wrażliwe dotyczące grup osób mających wspólne chronione cechy osobiste, aby uniknąć ich stygmatyzacji. Informacjom o takich wrażliwych kwestiach muszą towarzyszyć odpowiednie wyjaśnienia kontekstu i krytyczna refleksja na jego temat.

## Równa reprezentacja na listach wyborczych

**10.** Partie polityczne powinny rozważyć wprowadzenie praktyki działania i polityki służącej takiemu sposobowi reprezentacji, który odzwierciedla różnorodność grup społecznych – na wszystkich poziomach list wyborczych, nawet w przypadku braku wyraźnego obowiązku prawnego.

1. Do celów niniejszego zalecenia mowa nienawiści jest rozumiana zgodnie z brzmieniem „Zalecenia nr 15 Europejskiej Komisji przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji, dotyczącego polityki ogólnej w zakresie zwalczania mowy nienawiści” jako popieranie, promowanie lub namawianie w jakikolwiek sposób do poniżania, nienawidzenia lub oczerniania osoby lub grupy osób, a także wszelkie prześladowanie, znieważanie, tworzenie negatywnych stereotypów, stygmatyzacja lub zagrożenie takim osobom lub grupom osób oraz uzasadnianie któregokolwiek z wymienionych rodzajów wypowiedzi ze względu na „rasę”, kolor skóry, pochodzenie, przynależność narodową lub etniczną, wiek, niepełnosprawność, język, wyznawaną religię lub przekonania, płeć, tożsamość płciową, orientację seksualną i inne cechy lub status osobisty.

2. Do celów niniejszego zalecenia kwestie wrażliwe oznaczają każdy temat, który jest rutynowo wykorzystywany w dyskryminującej i nietolerancyjnej retoryce lub mowie nienawiści dotyczącej pewnych grup. Tematy wrażliwe mogą obejmować między innymi środki ochrony socjalnej, zasiłki dla bezrobotnych lub dane statystyczne o przestępczości.

EQUINET to europejska sieć organów ds. równości zrzeszająca 49 organizacji z 34 krajów europejskich, w tym wszystkich państw członkowskich UE. Krajowe organy ds. równości to organizacje publiczne zapewniające pomoc ofiarom dyskryminacji, monitorujące i zgłaszające problemy związane z dyskryminacją, a także przyczyniające się do zwiększania świadomości praw oraz równości jako wartości społecznej. Z mocy prawa są one zobowiązane do przeciwdziałania dyskryminacji ze wszelkich powodów objętych prawem Unii Europejskiej (UE) – takich jak płeć, rasa, pochodzenie etniczne, wiek, orientacja seksualna, wyznanie lub przekonania oraz niepełnosprawność.

DANE KONTAKTOWE:



[www.equineteurope.org](http://www.equineteurope.org)



[info@equineteurope.org](mailto:info@equineteurope.org)



[facebook.com/EquinetEurope](https://facebook.com/EquinetEurope)



[@equineteurope](https://twitter.com/equineteurope)